

Pla estratègic
dels **espais litorals** de la ciutat

La gestió municipal de les concessions,
licències i permisos

Juliol de 2018

Gerència Municipal
Direcció de l'Oficina estratègica de l'àmbit litoral

B
BC
BN

Continguts

- 01.** Complexitat de gestió de la zona marítimo-terrestre
- 02.** Figures jurídiques reguladores de l'ús i ocupació
 - 02.1.** Concessions
 - 02.2.** Cessions d'ús
 - 02.3.** Llicències d'ocupació temporal
 - 02.4.** Convenis i acords
 - 02.5.** Permisos
- 03.** Procediment per sol·licitar els principals tipus de permisos i actuacions al litoral
- 04.** Diagnosi

01

Complexitat de gestió de la zona marítimo-terrestre

B

Complexitat de gestió de la Zona Marítimo Terrestre

La Llei de Costes estableix que pel fet de trobar-se dins el domini públic, qualsevol ocupació, construcció, ús o activitat que es vulgui fer del domini públic marítimo-terrestre està subjecte a **autorització, permís o concessió** i ha de meritar el cànon corresponent a favor de l'Administració General de l'Estat.

Tanmateix i d'acord amb l'establert a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya aprovat el 2006, i el Reial Decret 1404/2007, de 29 d'Octubre, sobre el traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a la Generalitat de Catalunya en matèria d'ordenació i gestió del litoral, la gestió dels títols d'ocupació i ús del domini públic marítim terrestre, especialment l'atorgament d'autoritzacions i concessions, recau sobre la Generalitat de Catalunya.

Finalment, la Carta Municipal de Barcelona atribueix les competències d'òrgan gestor de les concessions a l'Ajuntament de Barcelona.

02

Figures jurídiques reguladores de l'ús i ocupació

B

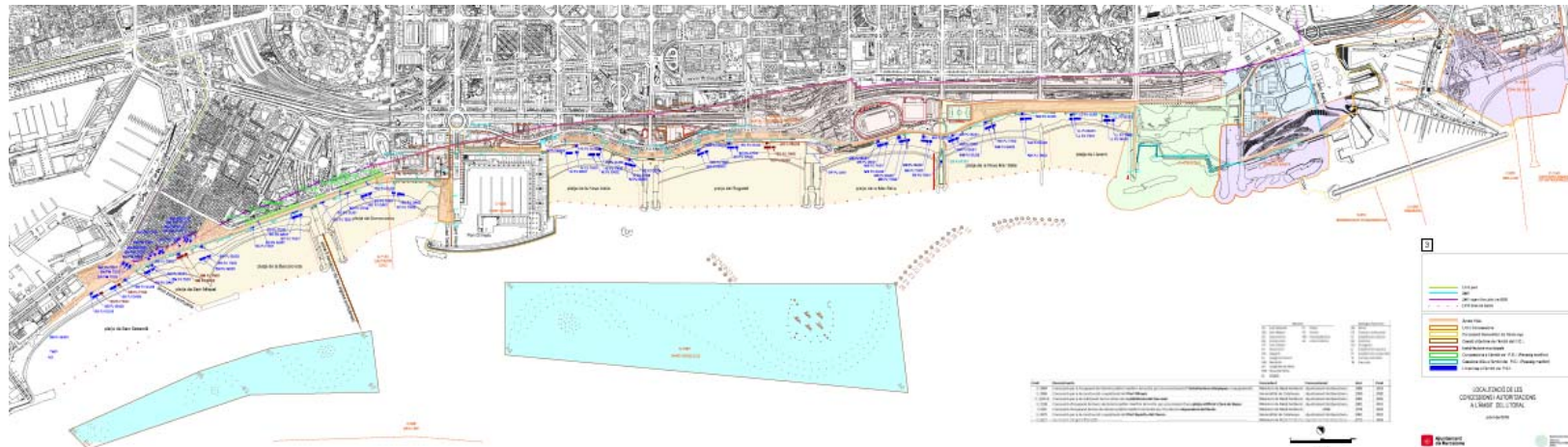
Figures jurídiques reguladores de l'ús i l'ocupació

La gestió de la Zona Marítime-Terrestre (ZMT) es realitza per via d'una sèrie de formes jurídiques. A través de les mateixes, es regulen els models d'ocupació, construcció, ús i activitats que dins del domini públic marítime-terrestre. Aquestes formes són:

- **Concessions:** Cessió de l'exercici de dret o activitat de titularitat pública. El manteniment d'aquesta titularitat justifica poders de vigilància i direcció de l'administració sobre el particular concessionari. Té un caràcter constitutiu. Es tracta de concessions que atorga l'Estat mitjançant concurs públic i que gestiona l'Ajuntament de Barcelona.
- **Cessions d'ús:** Privatiu d'un espai de domini públic municipal o concessionat a favor de l'Ajuntament a un tercer que assumeix aquesta cessió per a establir una activitat al seu risc i ventura. Es tracta, en síntesi, de cessions d'ús de l'Ajuntament de Barcelona a favor de tercers.
- **Llicències** Ocupació temporal d'una part del domini públic per a la instal·lació de serveis de temporada, possessió precària o ús privatiu que no comporti la modificació del domini públic. La gestió de les mateixes corre a càrrec de l'Ajuntament de Barcelona.
- **Convenis o acords** Establerts per l'Ajuntament amb entitats o institucions públiques i privades, nacionals i internacionals dins l'àmbit de les seves funcions.
- **Permisos:** Autoritzacions de realització d'activitats puntuals que per la seva naturalesa no es poden realitzar en qualsevol altre ubicació que no sigui dins el domini públic marítime-terrestre. Els concedeix l'Ajuntament de Barcelona a través de Parcs i Jardins dins del seu àmbit de competències.

Figures jurídiques reguladores de l'ús i l'ocupació

Denominació	Número	Durada	Gestió municipal i operadors que intervenen
Concessions	7	10 a 50 anys	Ajuntament de Barcelona (Àrea de Patrimoni)
Cessions d'ús	15	12 a 30 anys	Ajuntament de Barcelona (Àrea de Patrimoni)
Llicències	40	Temporals	Ajuntament de Barcelona (IMPJ)
Convenis i acords	5	Variable	Ajuntament de Barcelona (IMPJ, Secretaria general)
Permisos	142	Variable (hores/dia/temporada)	Ajuntament de Barcelona (IMPJ, Guardia Urbana, B:SM, ICUB, IBE, Districtes litorals) i altres administracions públiques (Capitania Marítima, Port Vell-Gerència Urbanística Port Vell, Demarcació de Costes (Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient) i el Servei de Costes (Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya).

Gerència Municipal

Direcció de l'Oficina estratègica de l'àmbit litoral

02.1. Concessions

Tal i com s'ha exposat en el primer apartat i d'acord amb l'establert a la Llei de Costes, qualsevol ocupació, construcció, ús o activitat que es vulgui fer en la Zona Marítimo-Terrestre (ZMT) està subjecte a concessió que ha de meritjar amb un cànon a favor de l'Administració General de l'Estat. Tanmateix, la Carta Municipal de Barcelona atribueix les competències d'òrgan gestor de les concessions a l'Ajuntament de Barcelona. Aquelles concessions atorgades a l'Ajuntament de Barcelona són gestionades en última instància per l'àrea de Patrimoni de l'Ajuntament.

Les **concessions** a les platges s'atorguen mitjançant concurs públic a activitats que romanen obertes durant tot l'any, generalment fora de la sorra i emplaçades sobre construccions fixes (per exemple, bars-restaurants dels porxos de la Barceloneta).

Concessions

Es llisten tot seguit un resum de les concessions (grans concessions) al litoral de la ciutat:

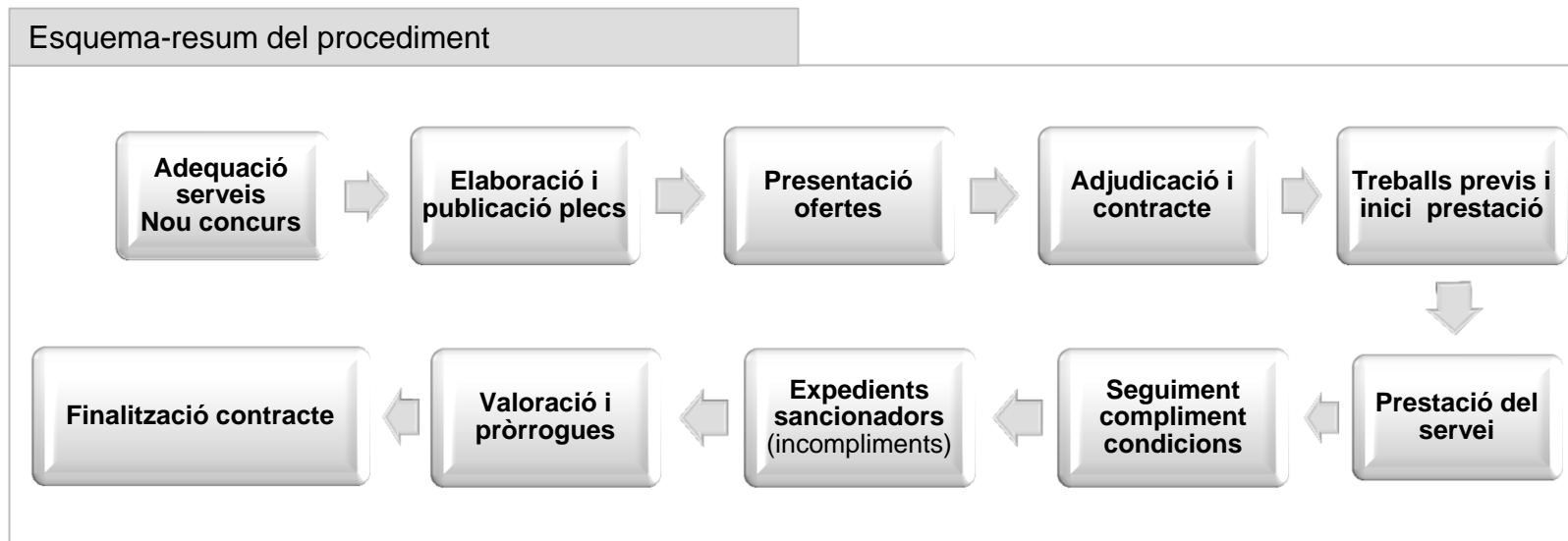
Codi	Denominació	Atorgant	Concessionari	Inici	Final
C-1004	Concessió per a l'ocupació del DPMT per a la construcció d'Instal·lacions olímpiques i equipaments	Ministeri de Medi Ambient	Aj. Barcelona	1989	2019
C-1006	Concessió per a la construcció i explotació del Port Olímpic	Generalitat de Catalunya	Aj. Barcelona	1990	2020
C-818	Concessió d'ocupació de bens de DPMT on s'hi ubica la depuradora del Besòs	Ministeri de Medi Ambient	AMB	1974	2024
C-1138	Concessió d'ocupació de bens de DPMT per a la creació d'una platja artificial i Zona de Banys	Ministeri de Medi Ambient	Aj. Barcelona	2001	2031
C-1072	Concessió per a la construcció i explotació del Port Esportiu del Fòrum	Generalitat de Catalunya	Aj. Barcelona	2001	2031
C-1157	Concessió d'enfonsament i fondeig del Parc d'Escull	Ministeri de Medi Ambient	Aj. Barcelona	2003	2033
C-1139-B	Concessió per a la realització de les obres de la plataforma del Zoo Marí	Ministeri de Medi Ambient	Aj. Barcelona	2005	2035
C-1133	Captació CSIC	-	-	-	-
C-1050	Emissari	-	-	-	-
C-806	Sea line	-	-	-	-
C-1140	Concessió de Captació aigües refrigeració	-	-	-	-
C-1149	Concessió del Col·lector interceptor	-	-	-	-

02.2. Cessions d'ús

Dins uns límits estipulats dins les mateixes **concessions**, es preveu la possibilitat de realitzar **cessions parcials o totals d'ús** de l'espai a tercers. La tramitació de les cessions d'us al litoral de Barcelona (platges, passeig marítim i ZMT) se centralitzen a través de la Gerència Adjunta de Medi Ambient i Serveis Urbans (Institut Municipal de Parcs i Jardins, concessions i permisos).

La tramitació es realitza per un procediment de concurs públic:

Cessions d'ús

Es llisten tot seguit un resum de les cessions d'ús al litoral de la ciutat:

Figura jurídica	Denominació i codi	Titular	Concessionari	Cessió d'us (titular)	Durada
Cessions d'ús	Locals: <ul style="list-style-type: none"> - Centre de la platja (equipament municipal) - Espai de Mar (IBE) - Salvament i Socorrisme - Guardia Urbana - Magatzem 	Ministeri	Ajuntament de Barcelona (Gerència Adjunta de Medi Ambient i Serveis Urbans, IMPJ), excepte L'espai de Mar, que està cedit a l'IBE.	Gerència Adjunta de Medi Ambient i Serveis Urbans (IMPJ), excepte L'espai de Mar, que està cedit a l'IBE.	Els locals esportius i porxos de la Barceloneta - A precari La resta, 10 anys prorrogables a 5 més.

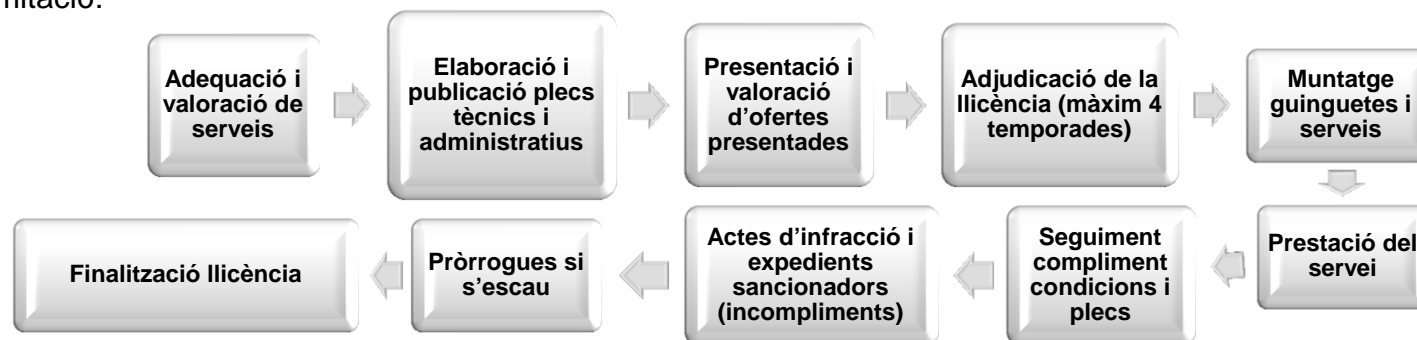
02.3. Llicències d'ocupació temporal

Els serveis de temporada situats a les platges es gestionen a través de **licències d'ocupació**. Aquestes s'atorguen per via directa o mitjançant concurs públic. El pla d'usos, que recull tots els equipaments i serveis indispensables per a un ús lúdic i de confort de les platges, limita i regula la ubicació i distribució de les mateixes. Existeixen, doncs, dos tipus de llicència:

- De tramitació directa (terrasses i bars de la ZMT), l'esquema-resum de tramitació de les quals es presenta a continuació:

- De tramitació per concurs públic (guinguetes, gandules i para-sols). Es presenta també un resum de l'esquema de tramitació:

Llicències d'ocupació temporal 2016

Es llisten seguidament les llicències d'ocupació al litoral de la ciutat:

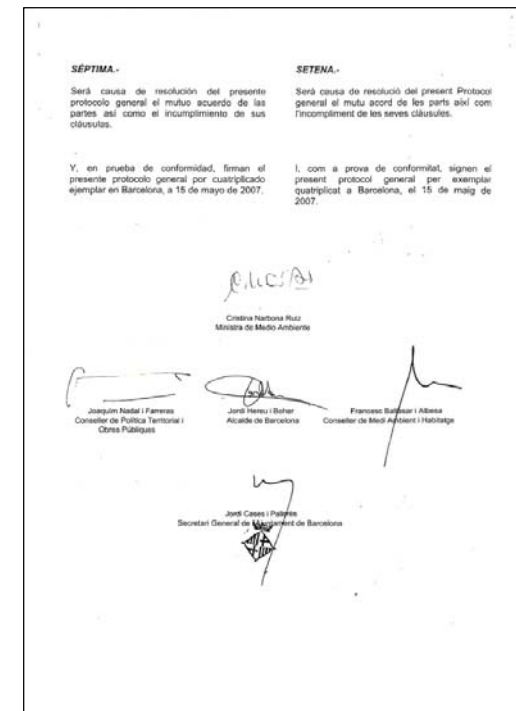
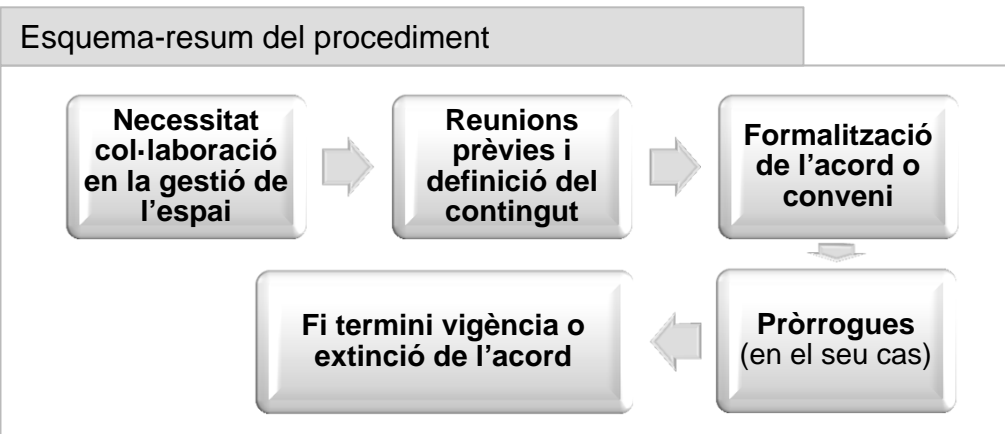
Denominació i codi	Número	Concedent	Ubicació	Temporalitat
Terrasses ZMT	19	IMPJ	Passeig marítim i espigó: - 13 Passeig marítim de la platja de Sant Miquel - 2 Passeig marítim de la platja de la Barceloneta - 2 Passeig marítim de la platja del Somorrostro - 1 Passeig marítim de la platja del Bogatell - 1 Espigó de la platja de la Nova Mar Bella	Anual
Guinguetes (GU)	16*	IMPJ	Platges –sorra	4 anys
*D'aquestes 16, 13 inclouen el conjunt Guingueta. Gandula i para-sol				
Gandules (GA)	16* (3 no formen part de cap guingueta)	IMPJ	Platges –sorra	4 anys
Para-sols (PA)	16	IMPJ	Platges –sorra	4 anys
Gelats	2	IMPJ	Passeig Barceloneta i Passeig Nova Icària	-
Establiment esportiu	3	IMPJ	Porxos Barceloneta	-
Establiment restauració	4	IMPJ	Porxos Barceloneta	-
Centre de formació	1	IMPJ	Porxos Barceloneta	-
Cablesquí	1	IMPJ	Zona de banys del Fòrum	-
Canals abalisament	3	IMPJ	Porxos Barceloneta , Sant Sebastià i Mar Bella	-
Cercat platja d'accés amb gossos	1	IMPJ	Platja llevant	-

02.4. Convenis i acords

Els convenis o acords entre l'Ajuntament de Barcelona amb altres entitats o institucions són una altra de les figures jurídiques reguladores de l'activitat al litoral.

La tramitació d'aquests convenis es realitza a iniciativa d'alguna de les parts, de l'existència d'una necessitat de col·laboració o de la voluntat de formalitzar una col·laboració existent.

Convenis i acords del litoral vigents (2017)

Actualment existeixen diversos convenis o acords de col·laboració tant a nivell de planificació dels usos, ocupació i serveis, etc., que regulen aspectes molt concrets dels serveis o actuacions al litoral. A continuació es presenten els principals convenis i acords existents:

Denominació	Objecte del conveni	Inici / durada
Col·laboració entre el Ministeri de Medi Ambient , la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona per a la gestió integrada del litoral de Barcelona en desenvolupament de l'article 6.3 de la Llei 1/2006, de 13 de març.	Plantejament conjunt del tractament requerit per al litoral de la ciutat de Barcelona, amb les peculiaritats que aquest revesteix i en el marc de la legislació aplicable. Aprovació del Pla de Gestió Integrada del litoral de la ciutat de Barcelona.	15 de maig de 2007
Conveni entre l'Institut Municipal de Parcs i Jardins i Gerència Urbanística Port Vell per la gestió de les platges de ponent de Barcelona	Manteniment, neteja i seguretat de la platja de Sant Sebastià Sector Ponent i gestió i explotació dels serveis de begudes, gelats i hamaques. Es pacta un nou acord part tal d'unificar la gestió de les platges.	16 de febrer de 2010 / 31 de desembre de 2019
Conveni entre l'Ajuntament de Barcelona i el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) Aquest conveni és amb l'IM de Parcs i Jardins	Manteniment, la gestió i processament del sistema de monitoratge de les càmeres propietat de PiJ ala Torre Mapfre, i l'emissió de diversos informes tècnics (evolució i seguiment de la línia de costa, temporals i ocupacions) .	15 d' octubre 2015 Durada 3 anys (+1 de pos. prorroga)
Conveni entre l'Ajuntament de Barcelona i l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) Aquest conveni és amb l'IM de Parcs i Jardins	Dotació, subministrament, instal·lació, manteniment, neteja, reparació i reposició de diferents elements de mobiliari urbà i instal·lacions situades en les platges del municipi de Barcelona.	14 d' octubre 2015 Durada 4 anys
Conveni de cessió en l'àmbit de la Nova Bocana entre l'Ajuntament de Barcelona, l'Autoritat Portuària, Nova Bocana Barcelona, S.A. i Nova Bocana Business, S. A.	Cessió gratuïta de la titularitat de dret d'ús del local ubicat al Passeig del Mare Nostrum, 19-21 de Barcelona i de quatre places d'aparcament en el subsòl de la plaça de la Rosa dels Vents	2011

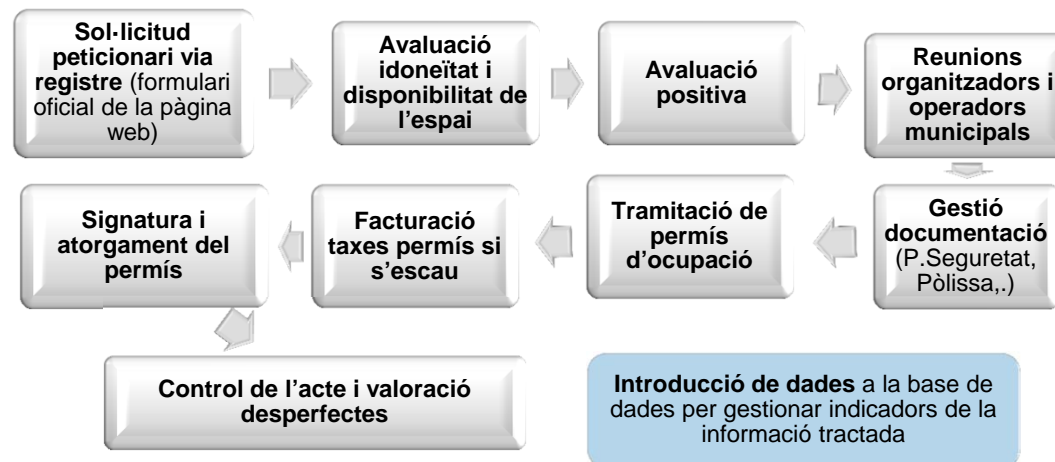

02.5. Permisos al litoral

La Llei de Costes preveu la concessió de permisos per a la realització d'**actes públics puntuals** (de ciutat i territori, festes majors dels districtes, actes organitzats amb entitats de territori i/o activitats culturals i esportives) o **actes privats** (sessions fotogràfiques, actes esportius, actes privats, actes de dinàmica de grup, celebracions i festes, etc.) a la zona marítimo-terrestre.

La tramitació d'aquests permisos al litoral de Barcelona (platges, passeig marítim i ZMT) se centralitza a través de la gerència Adjunta de Medi Ambient i Serveis Urbans (Concessions i Permisos de l'IMPJ). Tanmateix, Gerència Urbanística Port Vell i Capitania Marítima són les entitats que centralitzen els permisos en l'àmbit del Port Vell i la seva zona d'influència i a mar, respectivament.

El circuit que segueix la tramitació d'aquests permisos és la següent:

Permisos al litoral

Actualment existeixen diversos permisos a llarg del front litoral de la ciutat. A continuació es presenten els principals:

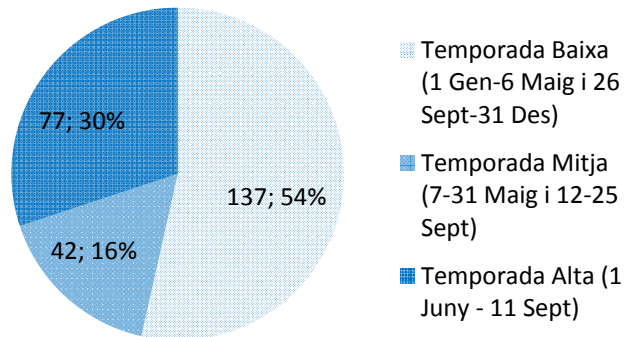
Àmbit	Entitat que gestiona els permisos	Espais objecte d'obtenir un permís d'ocupació temporal
Terra	Concessions i permisos. Ajuntament de Barcelona	<ul style="list-style-type: none"> - Passeig marítim de Barcelona - Platges - ZMT
	Lloguer d'espais del litoral . Gerència Urbanística Port Vell	<ul style="list-style-type: none"> - Accés Nova Bocana i Plaça Rosa dels Vents - Moll d'Espanya (Voramoll) - Moll de Barcelona (Torre Jaume I i Rambla central) - Moll de Bosch i Alsina (Mirador del Port Vell, Rambla de Mar, Zona central) - Moll de Drassanes (Plaça del Portal de la Pau i Moll de la Barceloneta) - Moll del Dipòsit - Moll del Relotge (Pla de Miquel Tarradell) - Moll d'Espanya (Passeig d'Ítaca) - Passeig Mare Nostrum - Plaça del Mar (Platja de Sant Sebastià) - Plaça Pau Vila - Rambla de Mar
Mar	Capitania Marítima de Barcelona	<ul style="list-style-type: none"> - Làmina d'aigua (en temporada de banys els primers 200m es gestionen directament per l'Ajuntament de Barcelona, exceptuant els canals d'entrada i sortida d'embarcacions).

Nota: Aquesta taula resum no contempla els permisos/autoritzacions interadministratius/ves (per exemple els que pot atorgar la Demarcació de Costes de l'Estat o el Servei de Costes de la Generalitat a l'Ajuntament de Barcelona).

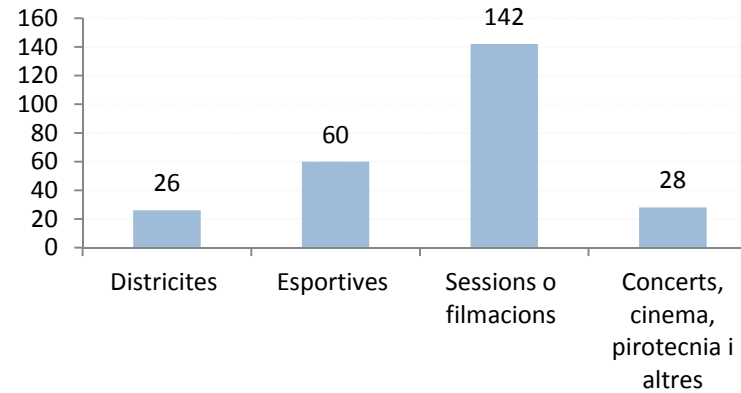
Permisos al litoral 2016

Permisos

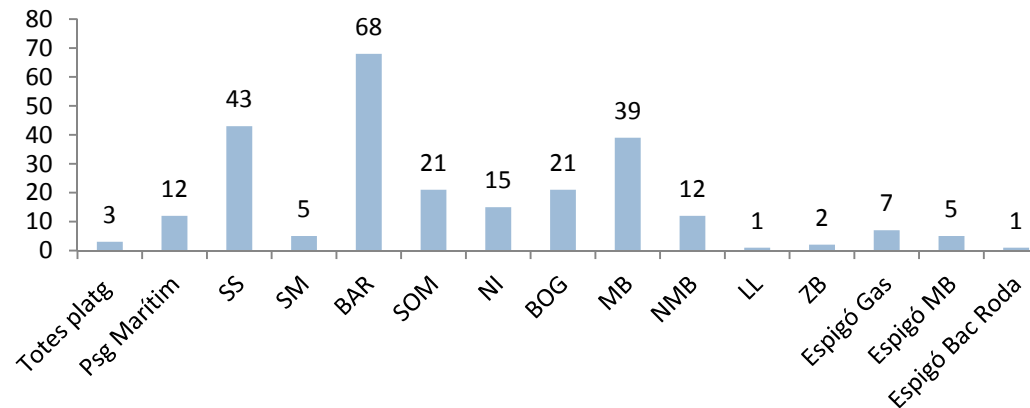

A platges es van donar un total de 256 permisos, que representa un **8,6%** del total del permisos atorgats a la ciutat (2.983 permisos)

Tipologia de permís

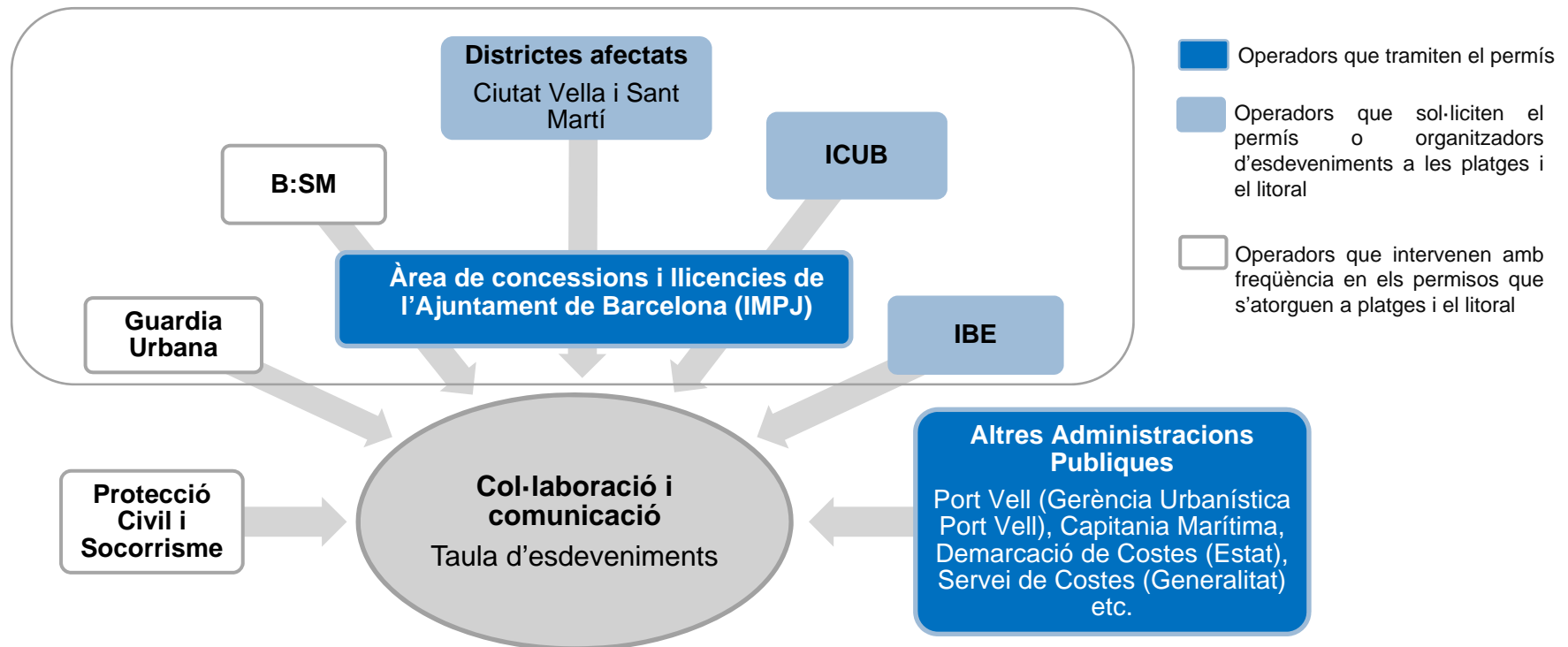
Localització

La gestió i coordinació dels permisos al litoral

La **taula de la Ponència de coordinació d'esdeveniments** de la ciutat gestiona coordinadament l'atorgament de permisos al litoral de la ciutat. Aquesta taula es reuneix cada 15 dies i agrupa als principals operadors municipals que hi intervenen: Districtes, ICUB, IBE, IMPJ, B:SM, Gerència Urbanística Port Vell i altres.

03

Procediment per sol·licitar els principals tipus de permisos i actuacions al litoral

B

Procediment per sol·licitar diferents tipus de permisos o actuacions

Tipus	Sol·licitud o tràmit	Entitat competent i procediment a seguir
Permisos/ Llicències	Obtenció del permís per a realitzar una activitat temporal (dins la zona de domini públic marítimo-terrestre i fora).	- IMPJ: entrada de la sol·licitud per registre/presentació a concurs - Districte: sol·licitud llicència (si escau)
Permisos/ Llicències	Reorientació de l'activitat d'una instal·lació més o menys permanent dins la zona de domini públic marítimo-terrestre (p.e. Base nàutica)	- IMPJ o IBE (Espai de Mar i Base Nàutica): entrada de la sol·licitud per registre/ Proposta interna - Districte: comunicació/renovació llicència(si escau)/ comunicació interna.
Permisos	Obtenció de permís per a realitzar una nova activitat econòmica al mar (p.e. lloguer de motos aquàtiques, parasailing...)	- IMPJ/Port: entrada de la sol·licitud per registre. - Districte: sol·licitud llicència (si escau).
Permisos	Obtenció de permís per a la organització d'esdeveniments que afecten l'àmbit de platja seca i el mar (p.e. triatló, travessa aigües obertes...)	- IMPJ: entrada de la sol·licitud per registre - Capitania Marítima: entrada de la sol·licitud per registre
Permisos	Obtenció de permís per al transvasament de sorra de la zona humida de platges a la zona seca (pot incloure transvasament entre platges)	- Demarcació de Costes, Ministeri: sol·licitud interadministrativa - Servei de Costes, Generalitat sol·licitud interadministrativa
Ús instal·lació	Posada a l'aigua d'una embarcació a través de les rampes públiques.	- Federació Catalana de Vela (gestor rampa Port Fòrum): sol·licitud - Centre Municipal de Vela (gestor rampa Port Olímpic): sol·licitud - Concessionari IBE (gestor rampa Base Nàutica): sol·licitud
Actuacions	Tancament al públic d'espigons o platges per risc de temporal.	- Cicle de l'aigua: activació del Pla d'Emergència (Instrucció en cas d'emergència ambiental a les platges)
Actuacions	Canvis en la bandera de platja per diferents motius (meduses, sobreiximents de la xarxa de sanejament, mala mar...)	- PGIL: el cap del PGIL decideix bandera. La col·locació correspon a salvament i socorrisme que comunica via web i megafonia.
Permisos	Obtenció de permís per a establir un nou canal de pas d'embarcacions o una reserva per la disposició de les mateixes a la platja.	- IMPJ (platja seca): entrada sol·licitud per registre - Capitania Marítima (làmina aigua): entrada sol·licitud per registre
Permisos	Reserva d'un àmbit de la platja per a activitats concretes (platja per a gossos)	- PGIL: valoració de la proposta, aprovació a la comissió PGIL i modificació en el pla d'usos, si escau

04

Diagnosi

B

Diagnosi

- Complexitat de la gestió i control de les cessions d'ús, llicències i permisos per activitats al litoral. Existeix una tendència a sobreocupar l'espai concessionat i freqüent incompliments del plec per la cerca del benefici i augment del retorn de la inversió (guinguetes, gandules i para-sols).
- La congestió de les platges en determinats períodes, l'elevada freqüentació existent i la gran concentració d'usos als àmbits de passeig marítim fan encara més complexa la gestió i coordinació dels permisos i autoritzacions. La tramitació, seguiment i control es un aspecte que caldria reforçar.
- L'Ajuntament, tot i que és el concessionari dels espais en la majoria dels casos, no en sol ser el gestor directe de forma que la capacitat de control sobre el correcte funcionament de l'activitat concessionada al litoral es limitat. Per tal de reforçar aquesta capacitat de control caldria donar especial rellevància als plecs tècnics i administratius que surten a concurs (en el cas de les llicències) i obrir-los a nivell intern a les diferents àrees municipals que pugin enriquir els mateixos, així com definir uns criteris molts clars de valoració de les diferents activitats a platges (en el cas dels permisos i autoritzacions) que caldria posar en comú amb tots els agents que donen aquest tipus de permís.
- El procediment que ha de seguir un ciutadà o persona interessada per tramitar un permís a les platges no es fàcil de localitzar i seguir. Caldria millorar la comunicació en aquest sentit per tal de vehicular les peticions pel canal més adient en cada cas.